ՔՍԱՆՈՒԵՐԿՈՒԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 1412 — ՇԱԲԱԹ — 21 — ՅՈՒԼԻՍ 1873

ԳԱՑԱՌԱԿ

Տարեկան գին ի Պոլիս համար 180 ղր.
6 ամսոյ 100 ղր.
Գաւառներ ի Պոլսոյ 90 ֆ.
Ի Գաւառս 51 ֆր.
Օտարաշխարհ թերթի գին 30 ֆր.
Յայտարարութեանց տողը մէկ անգամի համար 3 ղրուշ, երկու անգամի համար 2 ղրուշ. մնացեալ անգամներու համար վարչութեան հետ կը համաձայնուի։

ՄԱՍԻՍ

ԼՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐ

Նոր բաժանորդագրութեան համար դիմել պէտք է խմբագրատան՝ ի Պոլիս Ղալաթիա, Աստուածածնի եկեղեցւոյ մօտ, կամ որ և է մէկ գործակալին։
— Տպարանն մեր կը գտնուի ի Պոլիս, Ղալաթիա, Ս. Լուսաւորիչ թաղի մօտ։
Համար ծախքը կանխիկ վճարուած չընդունուիր։

КОСТАНДНУПОЛИС 21 ՅՈՒԼԻՍ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Փարիզ 29 յուլիս.

Ազգային ժողովոյ մէջ Անգլիոյ և Գերմանիոյ հետ կնքուած առևտրական դաշնադրութիւններն ընդունուեցան. Մաք-Մահոն մարաջախտին պաշտօնաթերթը կը հրատարակէ, որոյ մէջ յայտնած է թէ երեսփոխանք կըրնան համարձակ տանիլ միտքերնին երկնից քաղաքականութեան ժամանակաւոր անկարգութիւնն ինքնին կամենալ չեն։ Կառավարութեան և ժողովին մէջ եղած համաձայնութեան բարի արդիւնքները կը ցուցնէ, և երկրին մէջ օրէն պարապերուն վրայ իր տխրութիւնը կը յայտնէ ըսելով. «Երկրին ապատութիւնն ամենայն ալ հարկաւոր ապրուստ քանի՞ արդիւնքն է, որ Գ. Թիէրս իր բանակցութեամբը ապահովեց։ Նոյնպէս կառավարութիւնը մեր այս կողմն ալ գնեցինք. մեր առաջին ուշադրութիւնն է, և մեք համաձայնութեամբ մայրերնիս գտած ենք առանձին մտքով մը։ Գաղղիա հիմա ալ աւելի լաւ կերպիւ կրնայ անհնարին առաջնորդութեամբ յարտաքին քաղաքականութեան անդրդուելի մնալ։ Այս պարագայն ամեն անձնէ ալ յայտնել պէտք է հասարակաց համաձայնութեան սէր և ապահովութիւն կայացունելու։»

Գաղղիական Ազգային ժողովին ընթերցումն եղաւ նոր ժողովն գոցուեցաւ։

Փարիզ 30 յուլիս.

Տպագրական համաձայնութեան ազգային ժողովոյ յանձնուած հարկը բարձրացնելու որոշուեցաւ։

Մադրիտ 29 յուլիս.

Կառավարական զօրքերը իրենց առաջին սկսելէն վերջ պատերազմի յաջողութիւն գտան, և քարլիստները պարտուեցան։ Քարլիստ զինուորներն անդին անդրադարձան ուղևորելու համար ինչ որ դիմել կարելի էր։

Սեւիլ քաղաքն անկախ ազատութեան յարած է Գալիա կողմնակիցներու։

Վիեննա 30 յուլիս.

Շահն այսօր հոս հասաւ։ Կայսրն արքայազն և Նախարարաց Ժողովի եկեղեցական կառավարութեան ներկայացուցիչները դիմաւորեց։

Լոնտոն 30 յուլիս.

Քոլերան հետևեալ երկու հոս։

Հասարակաց խորհրդարանը թագաւորին կնոջ և որդւոյ համար կարճ ժամանակ տալու համար 10000 լիրա տարեկան թոշակ դատաստանութեան ատեանն գտած է։

Հռոմ 29 յուլիս.

Օսմանեան պետութեան Տարբիս եպիսկոպոսին հրաման եղաւ որ Գերմանիոյ կրթեալ և հին Քաղաքի պարզ դատարանին տեղեկանայ։

Բերլին 28 յուլիս.

Բոֆման զօրավարը կ'ըսէ թէ Փիվայի քաղաքին մէջ կառավարական խորհուրդ կը տրէր։ Գործիչներն իրենց հայրենիքը վերադառնալ սկսեր են Քրամբօնոյի ճամբով։

Վիեննա 30 յուլիս.

Երեկ 11 հազար բանուոր ցոյց ըրին։

Շահն ամէն համաձայնի լաւ բարեկամ ըլլալով աւարտեց, ուր փառք պիտի հանգի։ Այրած օր վիեննա պիտի մնայ։

Մադրիտ 30 յուլիս.

Սեւիլ քաղաքը անկախ ըլլալ կառավարական զինուորներն անձնատուր կառավարութեան դրած են։

Լոնտոն 31 յուլիս.

Սպանիոյ 31/2 ի մէջ։

Մադրիտ 31 յուլիս.

Սեւիլի ապստամբութիւնը կառավարութեան զօրաց դիմաց Անդալուսիոյ պատերազմին կողմն ստացաւ։ Հիմնական կառավարութիւնը ներկայացուցիչներու կողմէ ճանաչուած է։ Կառավարութիւնը նոր քաղաքական պարագաներ հաստատեց, որ բոլոր պատերազմական ժողովականները համաձայնեցան։ Երկրին անդորրութիւնը վերահաստատելու աշխատի։

Փարիզ 31 յուլիս.

Բոլոր լրագիրք կը գովեն հանրապետութեան նախագահին պատգամը։ Արտաքին թերթերն անդրադառնալով կը յայտնեն անոր ծանրակշռութեան վրայ։

Մադրիտ 30 յուլիս.

Ցեղական զօրքեր նոր ներկայացած Ալմերիոյ նաւահանգիստն եկան, բայց նաւահանգիստն կորսնցուցին։

Քարլիստներն ապստամբներուն կառավարութիւն մը հաստատելու համար ֆոնտերի զօրավարներ նախագահութեան ներքև։ Ապստամբաց պաշտօնական թերթը փոխզանազան պայմանաւ հրամանատար մը կը հրատարակէ։

Ցեն Բելար Բիւքոյէ քաղաքը մտաւ։

Լոնտոն 31 յուլիս.

Օսմ. Թուղթ.	51 1/4
Փոխ 1869	63 3/4
» 1871	69
» 1872	84 5/8—50 1/4
Անգլ. Թուղ.	92 1/2
Աֆիոն	23—24
Ոսկի	31—32

Լիվերպուլ 29 յուլիս.

Բամպակ Միտ.	9 1/8
Ծախուած	15000 հակ

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Այսօրուան տպագրիչ նախարարութեան ազդարարութիւնը յուր առնելով թէ թերթերը իրենց գործի մէջ բոլորը պաշտօնէր է, Թրիէստէն եկող և մէջ բերել մ'ունենալ չեն եկեղեցւոյ ըրած օր քաղաքի Ռուսաստանի ներկայացուցիչներուն համար 10 օր ցանցառ, որոնց ուսումնասիրութեան օրերն ալ հետ հոգալ կրնան։

Լա Թիւրքի լրագիրը Բենթլեհէմի այրին Կինդրի, ինչու յանձնարարական բլուր վերջնական կարգադրութեան վրայ. հետևեալ տեղեկութիւնները կու տայ, յուլիս 19 թուով Երուսաղէմէն ու ինքն ալ դէպք նամակէ մ'առնելով։

«Յանձնաժողովը, որ Երուսաղէմայ կառավարիչ Քեամիլ փաշայէն, Ֆրիէրինէն և Պերոնիի գաղղիական հիւպատոս Մ. Քասալտոնէն կը բաղկանար, յուլիս 11ին իր գործն աւարտեց, և իր որոշմանց ու կարգադրութիւնը Բ. Դրան հաւանութեանը ներկայացուցած եղան պիտի գործադրէն։

«Աշտարակի եղած կարգադրութեան պայմանները։

«Ներքևան այրին ձախ կողմի սանդուղին առջև խորշը, ուր փոքրիկ պատուհան մը (ստորոտ) կայ, և որոյ վերայ հայերը կոմիտէներ, լատինաց սիրտ իրաւ։

«Երբոր կանթեղն երկայնութեամբ և մեծութեամբ կանթեղին յաւելութեամբ գործով մը պիտի ծածկուի այրին կամարին աջակողմեան այն մասը, որ ծառայեան աւելի ու մասրին մէջ տեղը կը մնայ։ Այս գործը լատինք պիտի պատրաստեն և հայերը կառավարութիւնն ալ ասոր գինը պիտի տայ։

«Նոյն այրին բոլոր պատերը ծածկելու դէպքը կայսերական կառավարութիւնը պիտի պատրաստէ ու անոր դէպ։

«Լատինաց տեղապահ, որ Ունելո կ'օրհնէն կը կոչուի, և մինչեւ կերախ ժամանակ բանդուած էր, կառավարութեան ծախքով պիտի վերանայ և Լատինաց յանձնուի։

«Երկու հոգևոր ազգաց համաձայնութեան պահանջած նշանակ հասարակաց մերժուեցաւ յանձնաժողովէն։

«Մ. Հիկինսի ենթադրեալն մէջէն թափուր աշուաններն, որոց ազատութիւնը լատինք հաստատել կ'ուզէին, որոշումը լինել պիտի ոչ ընդունուի։ Այս որոշման ընդհանուր ու հաստատութիւնը պիտի մնայ այսուհետև ալ։ Անհամաձայն տարակոյսիւն Լատինաց տարին կ'ըսէ անկասելի Մ. Հոլմսն որոշումը կայ, թէ այրին հանելով Մ. Հիկինսի ենթադրեալն մէջէն թափուր անցնելին։

«Այս որոշմանց երկու պատճառաւ դրուեցաւ. նախ՝ թէ մի լատինք կրօնական յանձին Մ. Հիկինսի ենթադրեալն մէջէն թափուր անցնելու, և երկրորդ՝ վասն զի թէ կայսերական ֆերմանները և հարցը բնականէն հրամանաց, և թէ 1869 ին կառավարութեան կայսերական անձը յիշեալ էֆէնտիի և Կոզլոֆ ...

լուծեալ Երուսաղէմի պատրիարքական փոխանորդ և քաղաքային Ռուսաց կողմն տեղեկացուած որոշման համեմատ, կամ թէ այլք՝ Ռուսաց կամ առ ժամանակ եկեղեցիները դնելու որոշման մէջ։ Անկէ վերջ, ընդհանուր կառավարութիւնն և լատինաց ձեռքն է, և որոշումը հիմակ արդիւնաւոր էր պիտի ծածկէ բերել, առաջիկային ամէնայն աշխատութեամբ պիտի բացուի։

«Յանձնաժողովը Բեթլեհէմի վերջին խռովութեանց նախապատճառները փնտռելու գործառնութիւնները կառավարութեան ուղղած։ Միանգամայն խորհելով որ յանցաւորաց պատժուելը առաւել առաջուրութիւն պիտի գրգռէ Երուսաղէմի և այլ հասարակութեանց մէջ, զանոնք փնտռելէ ետ կեցաւ, և քաղաքային համաձայնեցաւ իր որոշմանց ընդունել տալ այն ամեն համայնքներուն՝ որք այս գործին կարգադրութեան մէջ շահ ունէին։

«Յանձնաժողովին այս որոշման պատճառաւ կարծիք կայ Երուսաղէմի մէջ թէ Յունաց Պատրիարք քաղաքին թագաւորական ընթերցման խոհականութեան, որ վերջին ժամանակներս Պետրոսեանց արտօրած էր։ Երուսաղէմ պիտի վերադառնալ, որովհետև բանի մը վերջին խռովութեանց համաձայնութիւն ունեցած արկածոց համար պատիժ մը պիտի ստանայ։ Ներելի է կարծել թէ յիշեալ եպիսկոպոսին համար ալ բացառութիւն չըլլայ։

Պաղտատէն գրուած նամակ մը կը ծանուցանէ թէ Օսմանեան սահմանագլխին մօտ բնակող Պարսիկ Քուրդ—Պօղուչներն Օսմանեան սահմաններն անցնելով ապստամբութիւն կ'ընեն, որով թշնամութիւնը բոլորովին գագրեր է այն կողմերը։

Պարսկաց Օսմանեան իշխանութիւնը տարակոյսները լուծելու պատժելու համար շուտ գործադրած հետևանքը և երկու Միթարեցեօ պատերազմը է չորս հազար քաղաք զինեալ, ուսկից կրնայ իւր գիտելութեամբ մայրաքաղաքն փախուստ ծախքը կարել։ Այս արշաւանաց պատրաստութիւնները վերջին ամիսներն գործակալութեամբ կատարուեցան և չորս ամսուն ալ հրաման եղեր է որ կեն դիմեր մը ճակատ։ Բայց այս հրամանն իրագործելով գաղթականներն երկաթ եկեր է։ Այս գիշերուան միջոցներու ցանկութիւն անոր համար ամենայն հետաքրքրութիւն չարժեր է, և առաւօտեան տեսեր ենք որ յաջորդ անոր կեցած էր իր տեղը, և դիտեցինք զօրքն ալ նաւերն մէջ նստած հանդէս կըսէին, խիստ ճահիճներ կրակ կտրեր է այս բանիս վրայ և չորս ամսուն հրամանը կանչելով բացառութիւն ունիկ է, հրամանատարն ալ ...

ցուցնէ է որ յաջնուածին մարդնոյն գիրքը մէկէն 'ի մէկ տպաւելով, նաւաստեաց չէ համարձակեր իր մեծերն արժեցնել և անհանդիստ ըսել, և այս խոհականութիւն ազատութեան նաւակառն ալ անկարին մտօք ընդունուեցի, ուստի մարքն անցուներ. թէ ուղեւորութեան եւ մնալին առաջնոյն գաղտնիքն երեւան պիտի հանէր, և գործն իր նպատակին չպիտի հասնիլ։

Չորեքշաբթի գիշեր Պէշիկթաշ, Ցանիկ նաւակայ մը, գիւղին նաւաստեայք բանող Պարսիկ բեռնակրի մը քով ունիլի գումար մը գտնուելը կը-ռաշերով, բարեկամ կրծեւանալ անոր, և ձմերուկ կերցնելու խօսուելով կանչէ Օխլամուրի Ջերէն կը տանի և հոն սպաննելով մէջքի կամարը կառնու, բայց փախած ժամանակ գիշերապահ զինուորաց հանդիպելով կը բռնուի։ Վրան քննելով արեան բիծեր կը տեսնուի, հանգերձներուն վրայ և յաջորդին մէջէն ալ արիւնոտած կամար մը կ'ելնէ' մէջը 38 ոսկիով։ Վերջապէս պարսիկն սպաննուած ըլլալը հաստատելով ոճրագործութեան գործը կը դրկուի դատարան։

Կոկաթուրցեաց բաժնեթուղթոց վերջին վիճակահանութեան մէջ 600,000 ֆրանքի մեծ գումարը Պ. Բասքօյ անուն յայնի մ'ելած է, որ Ղալաթիոյ վաճառականութեան միջնորդ է։ Այս անձը Պ. Բօրոնէօ սեղանաւորէն 2000 ֆրանք առնելով մեծ մասը վաճառեր և քանի մը հարիւր հատը չծախելով վրան մնացեր էր։ Այն մնացած բրոմէսներէն հինգ յաջորդական թիւ փառաւոր են, առաջինը մեծ վիճակը, երկրորդը 3000 և միւս երեքն ալ 400 ական ֆրանք։ Ցիչեալ բարեբախտ անձն իր այդ ստացածէն չաշէն 1700 ֆրանք թոշակ է ստանայ։

Հինգշաբթի օրը Բուսէյիի երկաթուղեաց բաժիններուն վիճակահանութիւնը կատարելով հետեւեալ թիւերը շահեցան.

Թիւ	Շահ	Թիւ	Շահ
949902	600000	1004765	4000
967709	60000	1020728	»
589329	20000	1642298	»
610123	»	120657	»
191970	6000	1042212	»
731110	»	777134	»
1423485	»	1911976	»
1580265	»	663334	»
1930662	»	682892	»
470162	»	1580264	»
191967	3000	1351904	»
1251049	»	190755	»
1783927	»	1012214	»
567005	»	1897096	»
1822894	»	1151905	»
949903	»	1487863	»
124248	»	56307	»
469794	»	818911	»
777433	»	446757	»
803767	»	1254048	»
1148455	»	1930661	»
1642296	»	622788	»
365412	1000	491968	»
532073	»	1914979	»
1123423	»	967710	»

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ
ԵՆՓԱՄԷ ՈՍՏՈՒՄԻՆ

20 Յունվարին ...	...	...	
21	...	...	57 34
	...		57 35
	...	...	58 2
	... 21 Յունվ.		
...	...	...	11.22
...		...	15. 16
...			
...		...	131 1/2
	...		67
... 1863			352
» 1865			361
» 1869		»	324 1/2
...		...	15.27 1/2

ԱԶԳԱՅԻՆ

Այս երեքշաբթի առաւօտ Խասգիւղի մէջ Գեր. Նիկոլոս եպիսկոպոսն և

Մեծ. Ղազարոսեան Քրիստոստուր էֆէնտի 'Բէօսէ Ղազար վարդապետէն առնելով կարգեալ յանձնաժողովին գումարում ըլլալուն համար փարձկալ պատրաստ են։

Այս առթիւ իմացանք նաև որ այս խնդիրն առաջին անգամ խառն ժողովոյ առաջնի եղած առեն Նիկողայոս եպիսկոպոս, Ղազարոսեան Քրիստոստուր էֆէնտի և ուրիշ մէկ երկուանձինք, որոնք այսպիսի գանց նաև առանց դատաստանի և առանց փոխանորդ հոր ներկայութեան' նորա պաշտօնակալութիւնը պահանջեր են' դատախազի և դատաւորի պաշտօն միանգամայն կատարելով, և Հիմայ Քրիստոստուր էֆէնտին քննիչ յանձնաժողովոյ անդամ եղած է' որպէս զի նախքն ալ խառն ժողովոյ մէջ իր ըրած քննութիւնը դատաւորաբար հաստատէ։

Այսպիսի ապօրինութիւն մը ոչ մէկ օրէնք կրնայ ներել, բայց կերեւի թէ ներկայ խառն ժողովը աշխարհիս ամէն օրինաց աւելի բացառութիւն մ'է։

ԲԱՆԻ ՄԸ ԽՕՍՔ
ՏԻՐ Գ. ԽՕՋԱՅՆԻՆ ԳՈՐԾՈՑ ՄԻՕԱԲԱՆ ԳՐ

Պարոն Միսաքեան.

Ինձ ըրած ամենէն մեծ բարեկամութիւնդ, այսինքն կարդալու համար ինձ պէտք եղած քանի մը գիրք փոխ տուած ըլլալդ խոստովանելով, երեսուն տարի եւ քն ալ դարձեալ իմ խորին շնորհակալութիւնս քեզ մատուցանելն ետև, կանչեմ երկրորդ բարեկամութեանդ։

Քանի մը տարի ցիրկինքն հօրս գործարանն աշխատելէ և երիկունները ալ տունն առանձին հայերէն լեզուի մշակութեամբ և Գաղղիերէն լեզուի ուսմամբ անցունելէ ետև, 1845 թ. անձնական ուխտութիւն մը գալով վրան Տօքթոր Սերվիչէն էֆէնտի յայտնեց ինձ թէ նիւթական աշխատութենէ խոյսս հրաժարիլ և քանի մ'ամիս ազատախօսութեան երթալ հարկ էր ինձ, մայրս ալ նոյն միջոցին անձնական ուխտութիւն ունենալով Սարքեաւի Նէնի Մահալէն օդափոխութեան գնացինք և այն ամառը հոն անցուցինք։

Դու, ալ այն ժամանակները ուղղանաւոր ամիրաներէն անանց տուները գեղեցկելով, խորտանձեանց տունն ալ Պաշաւելի Պէլեթատերատ եղած էիր. ուստի և բնականաբար հոն պէտք եղած վարժարանը կամ դասատու ձեր ընտրութեանը յանձնուած էր, ինչպէս որ ժամանակէ ետև ալ ինձ յանձնուեցաւ։

Այն ատեն խորտանձեանց Էֆէնդեղ և ես ալ Սարքեաւի Էֆէնդեանց նստելով, երեկոյեան մերթ ընդ մերթ ինձ տեսութեան եկած ժամանակդ իմանալով որ նիւթական աշխատութենէ հրաժարած էի, և խորտանձեանց տուն մտաւորր վերադասատն ալ նոյն միջոցին վարժապետ պէտք ունենալով, ինձ առաջարկեցիր, և ես ալ ընդունեցի։ Այս ալ երկրորդ բարեկամութիւնդ կամ մանաւանդ բարերարութիւնդ է, որ երեսուն չարկած ես, Պարոն Միսաքեան։ Շնորհը խօսելով, մինչև հիմա չէի գիտեր թէ երբոր տեղէ մը վարժապետ կամ դասատու մ'ինձմէ խնդրուի, ինչպէս որ մինչև ցարդ թէ՛ գաւառներէն և թէ Պոլսէն յաճախ խնդրուած է և կը խնդրուի թէ' վարժարանաց և թէ' տանց համար, և ես ալ գտնեմ, ինչպէս չատեր գտած եմ, առանց զար իմ անօրէնութեանս ներքև գտնուած վարժարանաց մէջ այնչափ դասատուներ կարգած եմ, բայց մինչև հիմա չէի գիտեր,

և ընաւ իսկ մտքէս չէր անցներ թէ այս ըրածս բարերարութիւն է, եղեր այն դասատուաց և վարժապետաց, ինչ և իցէ, որովհետև, դուն ինձ դաստատութիւն մը առաջարկելով մեծ բարերարութիւն մ'ըրած կըհամարիս, ես ալ այնպէս կընդունիմ ինձ համար միայն, և ասոր համար ալ խորին շնորհակալութիւնս կը մատուցանեմ քեզ։

Այսչափ' դժբաղդաբար' քու այդ մեծ բարերարութիւնդ չկրցաւ զիս երջանիկ ընել. քանի մ'ամիսէն աւուցչի պաշտօն փորձէ ետև նշմարեցի որ գու' խորտանձեան աղջանցն դաստակ Պէսարոս աղայի երկու որդւոց ուսման կրթութեան անհնարին ցուցնելով բողոքելն քեզ յանձնել ատլու տանէն դուրս հանելու և քեզ ապրուստի միջոց ընելու գիտուն մ'ունիս, և նպատակիդ համար ալ և ալ հնարքներ կը բանեցնես, սան մէջ գտնուող վարժարանին համարումն ու ազդեցութիւնը նուազեցնելու և քու ազդեցութիւնդ աւելցընելու կաշխատիս հրաժարական տալու և գալուն եղայ։

Նոյն միջոցին Պ. Խաչատուր Պարտիզպանեան Պէշիկթաշի վարժարանին անօրէնութիւնն իր վրայ առած ըլլալով, բերանացութեան դասատու կարօտեր քեզ հոն, և այս պաշտօնն ալ Խորտանձեան Մեծ. Պեպրոս աղան համոզելով Պէշիկթաշ տուն մը պատրաստել տուիր, անոր երկու որդւոցն տուիր հոն տարիլ, որպէս զի նախընթաց թուով վերյիշած քու հրաշալի մեթոտովդ զանոնք կրթես, ինչպէս որ կրթեցիր' առանց գոնէ կանխաւ մը ընդունելութիւն մ'ունենալու։

Պ. Խ. Պարտիզպանեան իմն ալ ասոնց մասին սրտանց առանձնյինքն մէջն ալ գալոցին մէջ, գու ալ փոփոխելով և յաջորդելով զիս իր տեղն դրիր, ես ալ ուրիշ անդրէ' ինձ եղած առաջարկութիւնները մերժելով Պ. Պարտիզպանեանի առաջարկութիւնն ընդունեցի։ Ահեկ քեզի ինչ մեթէ գուն ինքզինքդ Պէշիկթաշի դպրոցը դնելու կարող էիր, որովհետև ալ դնելու կարող ըլլալուս, Պ. Միսաքեան։

Զես գիտեր որ Պէշիկթաշի բարեգործական ընկերութիւնն ամիրային իսկ և անոր որդոց անտեղ քեզ չէին ուզեր, ամէն մարդ քեզ կ'ատէր կոռ. կեստարաշունչ մեծամտութիւն թշնամութիւն ըրած և անոր կործանմանը աշխատած ճանչցուեր էիր. կործանելէն ետքն ալ ատրաճիներուն և էսնաֆներուն այսինքն ամիրաներուն և ժողովրդեան մէջ չնմանին դպրոցն աղանդաւոր ծանուցած մեծ կարծիք ժամանակ մը ամենուն կողմը յանձնած և ժողովրդեան դէմ ներքանած ըլլալով համար։

Պ. Խ. Պարտիզպանեան տարի մը հազիւ կրցաւ շարունակել անօրէնութիւնը, վասն զի թաղեցւոյն շնչի դէմ ունեցած հակակրութիւնը խոչընդոտներ հանեց անոր դէմ և նա ալ քեզ ճանաչելով դատաստանութիւն համարելով անօրէնութեանէն հրաժարեցաւ։ Բայց դու չհրաժարած, հակառակ լէնի Մահալէի դպրոցին անօրէնութիւնն ալ իրեն յանձնուած ըլլալով, միշտ դպրոցին նախ հայրենի և ետքն ալ Գաղղիերէնի դասատուութիւնն ինձ առաջարկեց, ես ալ ընդունեցի, դու ալ որովհետև Պէշիկթաշ գործ չունէիր քեզ, խուսափելով եկար հոնէ ես, դպրոցին

* Այն կեանքի մէջ ճարտարապետը և վաճառական ամիրաներն հիւանդներուն կողմն էին, և այս պատճառաւ անոնց փեսայներուն ալ ատելութեան։

մտա առուն մը բանեցիր, և խորտանձեան պատանիներն հոն փոխադրեցիր, որպէս զի Գաղղիերէն դաս տամ անոնց։ Ես ալ 'ի յիշեալ ժամանակին ինձ ըրած բարեկամութեանդ, այսինքն կարդալու համար գիրքեր փոխ տուած ըլլալուդ, յանձն առի, հետեւաբար մերթ ես իրիկուններ տունդ գալով, մերթ ալ դուն առաջքն իմ բնակարանս բերելով դասատուայի անանց անձնուիրաբար։

Ուստի սուտ է քեզ հետս Քրիստոսի տանելով Սուրբ Կարապետի դպրոցին մէջ վարժապետ ըլլալ խօսքդ, վասն զի դու ընաւ գործ չունէիր Ս. Կարապետի դպրոցին հետ, ընդհակառակն' իմ հոն երթալուս պատճառ' դու եղեր էիր քու չահուդ համար։

(Շարունակութիւնը յետոյ)

Ուսումնասէր էֆէնտի մը Պոսփորի Սուրբ Սարգիս աղջկանց վարժարանին մէկ տարեկան ծախսը յանձնեց։

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

17 Յունիս 1875. Լոնտոնի թղթակցէն։

Մանչեսթրի 2268 թուոյն մէջ Մանչեսթր թղթակցին ... ... և կը սխալէ ... ...։

Տէր Եպիսկոպոս.

Մեր փոխարանութեան միջոցին ըսել կ'ուզեմ թէ' ... ...։

Առաքեալ առ ձեզ գիտութեամբ յօդուածս ... ...։

'Ի վիճաբանութիւն մտանալ ձեր ընդհանուր ուսմամբ (ընդ հայ ազգի), որ ... ...։

Տէր Եպիսկոպոս, երբեք թէ դուք խօսքի ... ...

* Ալ յայտնի որ ձեր հրատարակին ... և բովանդակութիւն ալ ... ... չեն փոխեր։

[illegible]

16 յուլիս 1873 Ս... [illegible]

Հաճեցէք հեռուեալը ստորագրեալ ... Հրատարակել։

[illegible]

Ծագե ... 16 յուլիս 1873

Երեքշաբթի օրը խմաւթէի երևման փարժարանի ... վիճակահանութիւնը կատարուելով հետեւեալ թիւերը շահեցան.

Թիւ վիճ.	Թիւ շահ.	Թիւ վիճ.	Թիւ շահ.
1	977	16	866
2	307	17	118
3	473	18	642
4	184	19	971
5	240	20	650
6	512	21	626
7	666	22	436
8	982	23	711
9	831	24	484
10	839	25	328
11	9.8	26	98
12	58	27	939
13	140	28	748
14	936	29	1000
15	78	30	983

Վաղը կիրակի ... փարժարանաց ... կատարուի ժամ 6ին։

ՕՐԵՆՍԴՐՈՒԹԻՒՆ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ
ՎԵՐՋԻՆ ՓՈՓՈԽՄԱՆՑ ՀԱՄԵՄԱՏ
ԵՒ
ԲՆԱԿԱՆ
Ցորինեաց
Ա. Մ. ԳԱՐԱԳԱՇԵԱՆ

[illegible]

ՕԳՈՒՏ
ԱՌ ԹԱՂԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՂԱՑ ՔՈՒԷՔԻ

[illegible]

ԾԱՆՈՒՑՄՈՒՆՔ

Նաւաքարակին զօրաց պիտոյից համար ... գնահատութեան ... ամէն մէկ օխան 28 դրշի ... երեքշաբթի օր յուլիսի 23 'ի Տօփ Խանէ։

Ուստի յիշեալ ... 'ի Տօփ Խանէ ... գնահատութեան ներկայ գտնուին։

19 յուլիս 73 'ի Դուռն Սերասքերի

Նաւաքարակին զօրաց ... գնահատութեան ... յուլիսի 24ին 'ի Տօփ Խանէ, այսինքն

Արդ

80000 ... 3,10 դրշ.

130000 ... 4 դրշ.

60000 ... 2 10

5000 ... 4 18

Ուստի յիշեալ ... 'ի Տօփ Խանէ ... գնահատութեան։

18 յուլիս 1873 'ի Դուռն Սերասքերի

Նաւաքարակին զօրաց համար ... գնահատութեան ... ցուցակ ...

40000 օխ. ... օխան 5 38/40 դրշ.

10000 » ... » 8 »

1100 » ... » 35 »

Սոյն վերջնական գնահատութիւնը պիտի կատարուի յուլիսի 23ին 'ի Տօփ Խանէ։

Ուստի յիշեալ ... 'ի Տօփ Խանէ ... գնահատութեան ներկայ գտնուին։

17 յուլիս 1873 'ի Դուռն Սերասքերի

Նաւաքարակին զօրաց պիտոյից համար ... օխան 3 1/2 դրշի ... վերջնական գնահատութիւնը պիտի կատարուի ... յուլիս 21ին 'ի Տօփ Խանէ։

Ուստի յիշեալ ... 'ի Տօփ Խանէ ներկայ գտնուին ... վերջնական գնահատութեան։

16 յուլիս 1873 'ի Դուռն Սերասքերի

CONTREFAÇONS DES PILULES DE BLANCARD

ԲԼԱՆՔԱՐԻ ՀԱՑԻՆԵՐՈՒՆ ՆԵՆԳԸ

[illegible]

[illegible]

A. SPONT

EXTRAIT DE LEGUMES

Ա. ՍՓՕՆ

ԼԵՕՄԻՆ ՏԸ ԼԷԿԻՄ

[illegible]

ԲՈՆՍՕՄԷ

[illegible]

ԹԱՓԻՕՔԱ

[illegible]

ՃԻՒԼԻԷՆ

[illegible]

TCHITLI

ՀԱՆՔԱՅԻՆ ՋՈՒՐ

ՉԻԹԼԻԻ

ՊՐՈՒՍԱՅԻ ՄՕՏ

[illegible]

[illegible] Թիւ 11, [illegible] Թիւ 16, 18, 20 եւ 22. [illegible]

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՅԻ

ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐՈՒՆ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

1873 ՅՈՒՆԻՍ 11 ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ ՕՐԷՆ ՍԿՍԵԱԼ

ՄԻՆՉԵՒ ՆՈՐ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

ՔԻՐԱԿԻ ՕՐԵՐԸ ԽԱՆԴ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐԸ

ժամ	
11 15	[illegible]
11 45	[illegible]
12	[illegible]
12 15	[illegible]
1	[illegible]
1 30	[illegible]
1 30	[illegible]
2	[illegible]
3 15	[illegible]
3	[illegible]
4	[illegible]
5 30	[illegible]
6 30	[illegible]
7	[illegible]
8	[illegible]
8 45	[illegible]
9	[illegible]
10	[illegible]
10 30	[illegible]
11	[illegible]
11	[illegible]
12	[illegible]
1	[illegible]
1 15?	[illegible]

2	[illegible]
2 30	[illegible]
3	[illegible]
4	[illegible]
5 15	[illegible]
5 45	[illegible]
6 30	[illegible]
8	[illegible]
9 15	[illegible]
9 30	[illegible]
10 30	[illegible]
10 30	[illegible]
11	[illegible]
11	[illegible]
11 30	[illegible]
12	[illegible]

[illegible]

[illegible]	[illegible]
11 30	11 45
12	12 15
12 30	12 45
1	1 15
1 30	1 40
2	2 15
2 30	2 50
3	3 15
3 40	3 50
4 10	4 30
4 45	4 40 [illegible]
5 20	6 45
6	7
6 40	8
7 30	8 30
8 15	9
8 45 [illegible]	9 30
9 15	10
9 30	10 20
10	10 40
10 30	11
10 45	11 15
11	11 30
11 25	11 50
11 40	12
12	

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿՈՒԹԵԱՆ

20 ՅՈՒՆԻՍ

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԼԻՐԱՅԻ ՀԵՏ 100 ՂՐՈՒՇԷՆ

[illegible]	109 3/4
Փարիզ	23.35

ԸՆԹԱՑՔ ԳԻՆԵՐՈՒ

20 ՅՈՒՆԻՍ

[illegible]	[illegible]	109. 30
[illegible]	»	87. 19
[illegible]	»	89. 10
[illegible]	»	51. 20
[illegible]	»	—
[illegible]	»	105 20
[illegible]	»	120.20

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ 20 ՅՈՒՆԻՍ

ԱՐՄՏԻՔ

[illegible]	[illegible]	41	—43
»	Ազոք		—
» »	[illegible]		—
» »	[illegible]		—
»	[illegible]		—
»	[illegible] Ազոք		—
» »	[illegible]	35	—40
[illegible]		40	—42
[illegible]		—	—

NORTH BRITISH AND MERCANTILE

A. D.

1809

ՆՈՐԹԸ ՊՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԷՐՔԸՆԹԱՅԼ

ՀՐԴԵՀԻ ՀԱՄԱՐ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԻՒՆ

[illegible]	[illegible]	2000000
Մինչեւ 1871ի [illegible]	[illegible]	528803
[illegible]		250690
[illegible]		708000

Այս ընկերութիւնն 1809ին [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] 15 [illegible]

ԻԶՄԻՐ. [illegible]

[illegible]

ԱՆԴՐԻԱՆՈՒՊՈԼԻՍ. [illegible]

[illegible]

[illegible]

ԽՄԲԱԳԻՐ—ՏԷՕՐ [illegible]

[illegible]

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ [illegible]